

Minister Finansów

Warszawa, 15 lutego 2024 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 1023
Znak sprawy: ST8.054.1.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejm RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 1023, Pani Poseł Anny Dąbrowskiej-Banaszek, w sprawie subwencji oświatowej oraz wynagrodzeń dla opiekunów i wychowawców w placówkach dla dzieci do lat 3, uprzejmie informuję.

I. W celu realizacji zaplanowanych na 2024 r. podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli w kwocie części oświatowej subwencji ogólnej uwzględniono środki przeznaczone na wzrost średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego zatrudnionych w szkołach, placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) od 1 stycznia 2024 r. o 30% (w przypadku nauczycieli początkujących – o 33%) w wysokości 20,6 mld zł (w tym środki na wzrost samych średnich wynagrodzeń nauczycieli, wzrost dotacji dla szkół nie samorządowych oraz środki na „odmrożenie” ZFŚS dla nauczycieli do kwoty bazowej dla nauczycieli planowanej w dniu 1 stycznia 2024 r).

Ostatecznie część oświatowa subwencji ogólnej dla JST zaplanowana w ustawie budżetowej na rok 2024 wynosi 87 983 850 tys. zł i jest o 23 551 135 tys. zł wyższa od kwoty części oświatowej subwencji ogólnej określonej w ustawie budżetowej na rok 2023, tj. o 36,6%.

W ustawie budżetowej na 2024 r. zapewniono JST także niezbędne środki na planowane od 1 stycznia 2024 r. podwyżki średnich wynagrodzeń nauczycieli przedszkoli, tak jak nauczycielom szkół, placówek uwzględnianym w części oświatowej subwencji ogólnej. Środki na ten cel w wysokości ponad 2,3 mld zł zostały zabezpieczone w rezerwie celowej budżetu państwa przeznaczonej na zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego. Dotychczas JST finansowały

z własnych środków podwyżki wynagrodzeń tej grupy nauczycieli. Taka dodatkowa forma wsparcia finansowego przez państwo pozwoli JST na uwolnienie środków finansowych dotychczas przeznaczanych na ten cel i przeznaczenie ich na realizację innych zadań własnych JST.

Niemniej jednak należy pamiętać, że zadania oświatowe realizowane przez JST są ich zadaniami własnymi. W świetle przepisów dotyczących finansowania zadań oświatowych, określonych w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, środki niezbędne do realizacji zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 11 ust. 2-4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, są zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Taką regułą finansowania zadań własnych JST z zakresu oświaty i wychowania podkreślają także przepisy ustawy – Karta Nauczyciela. W świetle art. 30 ust. 8 ustawy – Karta Nauczyciela środki niezbędne na średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w ust. 3, wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, środki na odpis, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ustawy, środki na świadczenie, o którym mowa w art. 53a, oraz środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych, o których mowa w art. 70a ust. 1 ustawy, są zagwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Dochodami JST są ich dochody własne oraz subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Subwencja ogólna (w tym jej część oświatowa) jest zatem jedną z form uzupełniania dochodów własnych JST. W obowiązującym systemie prawnym nie ma regulacji, z której wynikałoby, iż budżet państwa zapewnia wyłącznie w ramach części oświatowej subwencji ogólnej środki na pokrycie wszystkich wydatków związanych z realizacją zadań oświatowych przez JST. Źródłem finansowania zadań własnych z zakresu oświaty i wychowania są zatem łączne dochody JST.

II. Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć i prowadzić żłobki i kluby dziecięce w formie gminnych jednostek budżetowych. Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gminne jednostki budżetowe nie posiadają osobowości prawnej, swoje wydatki pokrywają z budżetu gminy, pobrane dochody odprowadzają na jej rachunek, a gospodarkę finansową prowadzą na podstawie planu finansowego.

W celu realizacji zadań publicznych, w tym zadań własnych, JST dysponują określonymi ustawowo dochodami, tj. dochodami własnymi, uzupełnianymi subwencją ogólną i dotacjami. Tak więc wszelkie sprawy związane z realizacją zadań JST, a co za tym idzie wydatkowaniem środków publicznych w ramach uchwalonego budżetu, w tym również na wynagrodzenia, należą do wyłącznej właściwości i suwerennej decyzji JST. Zatem kwestia sfinansowania ewentualnych podwyżek wynagrodzeń dla pracowników żłobków prowadzonych przez JST pozostaje we właściwości organów samorządu.

Należy podkreślić, iż w roku 2024 samorzady będą dysponowały większą pulą środków niż w roku ubiegłym. Na 2024 r. przewidywany jest bowiem znaczny wzrost wpływów z podatków dochodowych, w których JST mają udziały. Przewiduje się, że planowane dochody JST z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowym od

osób fizycznych (PIT) wyniosą w 2024 r. 72,9 mld zł, tj. więcej o 39,9% od dochodów z 2023r., natomiast z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) – 26,4 mld zł, tj. więcej o 20,9% od dochodów z 2023 r.

W ustawie budżetowej na rok 2024 przewiduje się także wzrost subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w stosunku do subwencji zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2023 o 18,3%. Dodatkowo, w roku 2024 jednostki samorządu terytorialnego otrzymają również, po raz pierwszy, środki z tytułu części rozwojowej subwencji ogólnej. W budżecie państwa zaplanowano na ten cel środki w kwocie 3,2 mld zł i zostanie ona podzielona między wszystkie samorządy według kryteriów określonych w ustawie z dnia 16 stycznia 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (Dz. U. z 2024 r. poz. 123).

Odnosząc się do kwestii wprowadzenia subwencji oświatowej w systemie finansowania żłobków (poza obecnym systemem finansowania z dochodów własnych JST) należy podkreślić, iż przepisy oświatowe regulują zadania dotyczące opieki nad dziećmi, które ukończyły 3 rok życia (w szczególnie uzasadnionych przypadkach – 2,5 rok) w ramach wychowania przedszkolnego realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego (art. 31 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe). Z tego względu nie jest rozważana forma wsparcia realizacji zadań dotyczących opieki nad dziećmi do lat 3 w formie części oświatowej subwencji ogólnej dla JST. Głównym adresatem postulatów wypracowania innego modelu finansowania zadań realizowanych przez JST z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach powinien być minister właściwy do spraw rodziny, zgodnie z art. 28a ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Hanna Majszczyk
podsekretarz stanu